

Які вимоги до податкових повідомлень-рішень та як відбуватиметься порядок їх адміністративного оскарження?

Андрій ВАЛЕНКО, адвокат ЮК «АМБЕР»

23 травня 2020 року набув чинності Закон України від 16 січня 2020 року № 466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві».

Цим Законом вноситься ряд змін до статей

Податкового кодексу України, які визначають вимоги до податкових повідомлень-рішень та порядок їх адміністративного оскарження.

Відтепер у разі, якщо податкове повідомлення-рішення прийняте за результатами документальної перевірки та є підставою для притягнення особи до фінансової відповідальності за вчинення податкового правопорушення, у ньому обов'язково має бути викладено стислий зміст виявлених перевіркою порушень вимог податкового, валютного та іншого законодавства, з посиланням на обставини, які пом'якшують, обтяжують або звільняють від фінансової відповідальності.

Крім цього, Законом № 466-IX запроваджується ведення Єдиного реєстру податкових повідомлень-рішень, в якому міститиметься інформація про дату складення, надсилання та отримання платником податків податкового повідомлення-рішення, ви-

значену контролюючим органом суму грошового зобов'язання, стан узгодження сум, визначених у рішенні, та стан оскарження податкового повідомлення-рішення.

Новелою в процедурі адміністративного оскарження податкових повідомлень-рішень є можливість їх оскарження в адміністративному порядку не тільки протягом десяти робочих днів з дня отримання податкового повідомлення-рішення, але й протягом шести місяців за умови, що платник податків наведе поважні причини пропуску десятиденного строку на оскарження податкового повідомлення-рішення.

Також Закон № 466-IX надає можливість нерезидентам звернутися до контролюючого органу, який прийняв рішення, з адміністративною скаргою на рішення про взяття на податковий облік нерезидента, податкове повідомлення-рішення про нарахування грошового зобов'язання у зв'язку із порушенням порядку оподаткування доходів нерезидентів, податкове повідомлення-рішення про нарахування грошового зобов'язання у зв'язку з порушенням нерезидентами встановленого порядку взяття на облік у контролюючих органах, податкове повідомлення-рішення про нарахування грошового зобов'язання з податку на прибуток підприємств для нерезидентів.

Порядок розгляду таких адміністративних скарг є аналогічним порядку розгляду адміністративних скарг Державною податковою службою України як центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Мирослав ГОРОШКО, юрист EQUITY

Прийняті зміни до Податкового кодексу України запроваджують, зокрема, новий формат діяльності системи центральних органів виконавчої влади, що реалізують державну митну та державну податкову політику у форматі єдиної юридичної особи. У зв'язку із цим їхні територіальні органи здійснюватимуть діяльність не як

юридичні особи, а як відокремлені підрозділи. Натомість їх посадові особи наділятимуться окремими владними повноваженнями за рішенням керівника територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Зауважимо, що зазначені зміни не узгоджуються з частиною 2 статті 19 Конституції України, згідно з якою органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їхні посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Крім того, позбавлення територіальних органів статусу юридичної особи прямо впливає на обсяг їх право- і дієздатності у суспільно-правових відносинах.

Скажімо, згідно з нормами Цивільного процесуального кодексу України позивачем і відповідачем можуть бути фізичні і юридичні особи, а також держава. Як наслідок, законодавче закріплення можливості створення органів виконавчої влади, що не мають статусу юридичної особи, без належного законодавчого

➤ ПОЗБАВЛЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНІВ СТАТУСУ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ПРЯМО ВПЛИВАЄ НА ОБСЯГ ЇХ ПРАВО- І ДІЄЗДАТНОСТІ У СУСПІЛЬНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИНАХ

врегулювання їхньої участі у відповідній сфері суспільно-правових відносин на практиці може призвести до блокування здійснення ними своєї діяльності як самостійних бюджетних установ з відповідними негативними наслідками.

До того ж створення такого органу матиме наслідком неможливість укладення договорів, здійснення управління майном, а також неможливість наділення такого органу бюджетними повноваженнями.

Варто зауважити, що кожна зміна політичної складової в країні впливає на реформування органів податкової та митної служби (як і судової) і в результаті відбуваються значні вливання державних коштів у таке реформування, зміна назв органів та структур, об'єднання/роз'єднання органів, що жодним чином не сприяє якісним показникам їхньої роботи.

Як наслідок, при повсякчасній децентралізації роботи державних органів у країні видаються незрозумілими кроки тотальної централізації системи центральних органів виконавчої влади, що реалізують державну митну та державну податкову політику.